

Grammar Sketch of Odia Koya

Grammar Sketch-1

A. POSSESSIVE PRONOUNS

1 .My house	ମା ଲୋଦ୍	ମାଖାଦ୍ ଲୋଦ୍.	1.My houses	ମାଖା ଲୋଦ୍
2.Our (incl.) house	ମାନ୍ ଲୋଦ୍	ମାନାଦ୍ ଲୋଦ୍	2.Our (incl.) houses	ମାନାଖ୍ ଲୋଦ୍
3. Our (excl.) house	ମା ଲୋଦ୍	ମାଖାଦ୍ ଲୋଦ୍	3. Our (excl.) houses	ମାଖା ଲୋଦ୍
4.His property	ଉନ୍ ସୋମ୍	ଉନାଦ୍ ସୋମ୍	4.His properties	ଉନାଖ୍ ସୋମ୍
5. Their property	ଉର୍ ସୋମ୍	ଉରାଦ୍ ସୋମ୍	5. Their properties	ଉରାଖ୍ ସୋମ୍
6.Your (sg.) shirt	ନୀ କୁସାମ୍	ନୀଖାଦ୍ କୁସାମ୍	6.Your (sg.) shirts	ନୀଖା କୁସାକ୍
7.Your (pl.) Shirt	ମୀ କୁସାମ୍	ମୀଖାଦ୍ କୁସାମ୍	7.Your (pl.) shirts	ମୀଖା କୁସାକ୍
8.My hand	ମା କାୟ୍	ମାଖାଦ୍ କାୟ୍	8.My hands	ମାଖା କାୟ୍ କ୍
9. Her hand	ଦାନ୍ କାୟ୍	ଦାନାଦ୍ କାୟ୍	9. Her hands	ଦାନାଖ୍ କାୟ୍ କ୍

A. SUBJECT PRONOUNS

- A.1. He is eating bread. ଉନ୍ ରଚି ତିଞ୍ଜି ମିଦୋଉ
- A.2. She is eating bread. ଆଦ୍ ରଚି ତିଞ୍ଜି ମିଦେ
- A.3. It is eating bread.ଇଦ୍ ରଚି ତିଞ୍ଜି ମିଦେ
- A.4. I am eating bread.ମାନ୍ ମା ରଚି ତିଞ୍ଜି ମିଦାନ୍
- A.5. We (2 incl.) are eating bread. ମାନ୍ ମାଉ ରଚି ତିଞ୍ଜି ମିଦେଉ
- A.6. We (2 excl.) are eating bread.ମା ମ୍ ମା ରଚି ତିଞ୍ଜି ମିଦୋମ୍
- A.7. We (pl. incl.) are eating bread.ମାନ୍ ମାଉ ରଚି ତିଞ୍ଜି ମିଦେଉ
- A.8. We (pl. excl.) are eating bread.ମାମ୍ମା ରଚି ତିଞ୍ଜି ମିଦୋମ୍
- A.9. You (sg.) are eating bread.ନିମ୍ମା ରଚି ତିଞ୍ଜି ମିଦିନ୍
- A.10. You (2.) are eating bread.ମୀର୍ ଇର୍ ଓର୍ ରଚି ତିଞ୍ଜି ମିଦୀର୍
- A.11. You (pl.) are eating bread.ମୀର୍ ରଚି ତିଞ୍ଜି ମିଦୀର୍
- A.12. They (2) are eating bread.ଉର୍ ଇର୍ ଓର୍ ରଚି ତିଞ୍ଜି ମିଦେର୍
- A.13. They (pl.) are eating bread.ଉର୍ ରଚି ତିଞ୍ଜି ମିଦୋର୍

B. MODIFIERS (ADJECTIVES)

- B.1. This sweet is mine. ଆର୍(ମିଟା) ନାଖାଦ୍
- B.2. That sweet is mine.ଆ ଆର୍ ନାଖାଦ୍
- B.3. These sweets are mine. ଆଖ୍ ଆଡ଼ି(ଆରି) ନାଖା
- B.4. The good sweet is mine. ଆ ମେଲ୍ ତା ଆର୍ ନାଖାଦ୍

- B.5. The small sweet is mine.ଆ ଚିନା ଆଉ ନାଖାଦ୍
- B.6. Some sweets are mine. ବେସ ଆରିକ୍ ନାଖା
- B.7. Many sweets are mine.ନାଗେ ଆଡ଼ିକ୍(ଆରିକ୍) ନାଖା
- B.8. That coat is his.ଆ ବେଡ଼ିୟା କୁସାମ୍ ଉନାଦ୍
- B.9. That old coat is his.ଆ ପାନ୍ ତା କୁସାମ୍ ଉନାଦ୍
- B.10. Those coats are his.ଆଓ୍ ବେଡ଼ିୟା କୁସାକ୍ ଉନାଓ୍
- B.11. The black coat is his.ଆ କାରି ରାଜିନ୍ ବେରିୟା କୁସାମ୍ ଉନାଦ୍
- B.12. The big coat is his.ଆ ବେଡ଼ିୟା କୁସାମ୍ ଉନାଦ୍
- B.13. All the coats are his.ସାରେ ବେରିୟା କୁସାକ୍ ଉନାଓ୍
- B.14. The new coat is his.ପୁନା(କଉ) ବେରିୟା କୁସାମ୍ ଉନାଦ୍

C. MORE MODIFIERS (ADVERBS)

Locative: ଉନାଗା, ଲୋତାଗା, କାୟ୍ ଦାଗା

- A.1. The knife is here.ଆ କାଚେର୍ ଇର୍ ଗା ମିନ୍ଦେ
- A.2. The knife is underneath the table. ଆ କାଚେର୍ ଟେବୁଲ୍ ଉ ଇର୍ ପା ମିନ୍ଦେ

Time: For a long time- ନାଗେ ଜେଲ୍ For some time ଜାମ୍ ଆସୁର୍, ଆସ୍ କେ ଆସ୍ କେ, ଇଞ୍ଜେ ଇଞ୍ଜେ- immediatly

- A.1. I will leave tomorrow.ନାନ୍ନା ନାଡୁ ପେଡ଼ିତାନ୍
- A.2. He is coming now.ଇଞ୍ଜେ ଉଞ୍ଜ୍ ଖାସ(ଖାୟା) ମିନ୍ଦୋଞ୍ଜ୍

Manner

- A.1. He is walking slowly.ଉଞ୍ଜ୍ ଜେୟ୍ ନାଡୁ ସମିନ୍ଦୋଞ୍ଜ୍
- A.2. They are talking loudly.ଉର୍ ରାମ୍/ମରା ଖାଟି ଗଟି ଖେଚମିନ୍ଦୋର୍

B. LOCATIONALS:-ତାଗା, ଦ, ଉ

- B.1. The hat is under the chair.ଚପି(ଚପ) କୁର୍ ସ୍ ତା ଇର୍ ପା ମିନ୍ଦେ
- B.2. The knife is on top of the rock.କାସେର୍(କାଚେର୍) କାଲ୍ (ରାୟ୍)ଦ୍ ପର୍ ମିନ୍ଦେ
- B.3. The dog is beside the house.ନେୟ୍ ଲୋଡ୍ ଗାରେ ମିନ୍ଦେ
- B.4. The boy is sitting on the roof.ପେକାଲ୍ ଲୋଡ୍ ପରେ କୁଦ୍ ଦି ମିନ୍ଦୋଞ୍ଜ୍

C. VERB TENSES

- C.1. I am sleeping ନାନା ଉଞ୍ଜିମିନ୍ଦାନ୍
- C.2. He is working.ଉଞ୍ଜ୍ ପାଡ଼ିୟ୍ ତୁଜାମିନ୍ଦୋଞ୍ଜ୍
- C.3. They are talking.ଉର୍ ଗଟି ଖେଚମିନ୍ଦୋର୍
- C.4. He is running.ଉଞ୍ଜ୍ ମିର୍ ମିନ୍ଦୋଞ୍ଜ୍
- C.5. I will sleep.ନାନା ଉଞ୍ଜିତାନ୍
- C.6. He will work.ଉଞ୍ଜ୍ ପାଡ଼ିୟ୍ ତୁଜାତୋଞ୍ଜ୍
- C.7. They will talk.ଉର୍ ଗଟି ଖେଚିତୋର୍
- C.8. He will run.ଉଞ୍ଜ୍ ମିର୍ ରିତୋଞ୍ଜ୍
- C.9. I slept.ନାନା ଉଞ୍ଜି ଭାନ୍

- C.10. He worked. ଉଣ୍ଡ ପାଢ଼ିୟ ତୁଙ୍ଗ ଭୋଣ୍ଡ
C.11. They talked. ଉର୍ ଗଟି ଖେର୍ ତୋର୍
C.12. He ran. ଉଣ୍ଡ ମିର୍ଭୋଣ୍ଡ
-

D. STATEMENTS / INTERROGATIVE

- D.1. He is drinking water. ଉଣ୍ଡ ଏର୍ ଉଣ୍ଡ ଜ ମିନ୍ଦୋଣ୍ଡ
D.2. Is he drinking water? ଉଣ୍ଡ ଏର୍ ଉଣ୍ଡ ଜ ମିନ୍ଦୋଣ୍ଡ?
D.3. They are cutting flower. ଉର୍ ପୁଙ୍ଗା କୟ୍ ସ ମିନ୍ଦୋର୍
D.4. Are they cutting flower? ଉର୍ ପୁଙ୍ଗା କୟ୍ ସ ମିନ୍ଦୋରା?
D.5. You are cooking fish. ନିମ୍ନା କାକେ ଆଟ ମିନ୍ଦିନ୍
D.6. Are you cooking fish? ନିମ୍ନା କାକେ ଆଟ ମିନ୍ଦିନା?
D.7. He is sitting down. ଉଣ୍ଡ ନେଲ୍ କୁଦି ମିନ୍ଦୋଣ୍ଡ
D.8. Is he sitting down? ଉଣ୍ଡ ନେଲ୍ କୁଦି ମିନ୍ଦୋଣ୍ଡ?
-

E. FURTHER INTERROGATIVES

- E.1. How did he make the curry? ଉଣ୍ଡ କୁସିର୍ ବେଲେ ତୁଙ୍ଗ ଭୋଣ୍ଡ?(ମାତ୍ ଭୋଣ୍ଡ)
E.2. When did he make the curry? ଉଣ୍ଡ କୁସିର୍ ବେଶ୍ କେ ତୁଙ୍ଗ ଭୋଣ୍ଡ?
E.3. Why did he make the curry? ଉଣ୍ଡ କୁସିର୍ ବାତାକ୍ ତୁଙ୍ଗ ଭୋଣ୍ଡ?
E.4. Where did he make the curry? ଉଣ୍ଡ କୁସିର୍ ବେଗା ତୁଙ୍ଗ ଭୋଣ୍ଡ?
E.5. Who made the curry? ବେନୋଣ୍ଡ କୁସିର୍ ତୁଙ୍ଗ ଭୋଣ୍ଡ?
E.6. What is it? ଇଦ୍ ବାତାଦ୍?
E.7. Who is that? ଉଣ୍ଡ ବେନୋଣ୍ଡ?
E.8. What are you doing? ନିମ୍ ମା ବାତ୍ ତୁଙ୍ଗମିନ୍ଦିନ୍?
E.9. Where are you going? ନିମ୍ ମା ବେଗା ଆଞ୍ଜା /ଦାୟୋ ମିନ୍ଦିନ୍?
E.10. When will you come back? ନିମ୍ ମା ବେଶ୍ କେ ମାଲ୍ ଶ୍ ଖାଡିନ୍?
E.11. Why have you come? ବାତାକ୍ ଖାଦ୍ ମିନ୍ଦିନ୍?
-

F. STATEMENT / COMMANDS

- F.1. You (sg.) are eating. ନିମ୍ନା ତିଞ୍ଜୋ ମିନ୍ଦିନ୍
F.2. You (sg.) eat! ନିମ୍ ମା ତିନ୍
F.3. You (2) are building a house. ମୀର୍ ଇର୍ ଖୀର୍ ଅଣ୍ଡୟ୍ ଲୋନ୍ ତୁଙ୍ଗମିନ୍ଦିର୍
F.4. You (2) build a house! ମୀର୍ ଇର୍ ଖୀର୍ ଅଣ୍ଡୟ୍ ଲୋନ୍ ତୁଙ୍ଗାଦ୍
F.5. You (pl.) are reading the book. ମୀର୍ ପୁଶ୍ ତାମ୍ (ବୟ୍)ସାଦ୍ ଖମିନ୍ଦୀର୍/କାରିୟ୍ ମିନ୍ଦୀର୍
F.6. You (pl.) read the book. ମୀର୍ ବୟ୍ ସାଦ୍ ଖାଦ୍
-

G. STATEMENT / QUESTION / COMMAND

- G.1. You (sg.) are bringing the food. ନିମ୍ ମା ଦୋଡା ତାଟମିନ୍ଦିନ୍
G.2. Are you (sg.) bringing the food? .ନିମ୍ ମା ଦୋଡା ତାଟମିନ୍ଦିନା?
G.3. You (sg.) bring the food. ନିମ୍ ମା ଦୋଡା ତାର୍ଣା(ତାଡା)
G.4. The boy is cooking food. ପେକାଲ୍ ଦୋଡା ଆଟ ମିନ୍ଦୋଣ୍ଡ
G.5. Is the boy cooking food? ପେକାଲ୍ ଦୋଡା ଆଟମିନ୍ଦୋଣ୍ଡ?
-

- G.6. You (sg.) cook the food! ନିମ୍ନ ମା ଦୋଡ଼ା ଆଗା
 G.7. You (pl.) are leaving. ମୀର ପେୟ୍ ସ ମିଦିର You (Sg) are leaving ନିମ୍ନ ମା ପେୟ୍ ଶୋ ମିଦିନ୍
 G.8. Are you (pl.) leaving? ମୀର ପେୟ୍ ସ ମିଦିରା?
 G.9. You (pl.) leave! ମୀର ପେୟ୍ ଶ୍ ଆନୁର୍

H. NEGATION :-ଇଲେ,ଆୟୋ

- H.1. The man is working quickly. ମାଣୁଷୁକ୍ ସିର୍ ପାର୍ ପାଡ଼ିୟ୍ ତୁଙ୍ଗମିଦୋକ୍
 H.2. The man is not working quickly. ମାଣୁଷୁକ୍ ସିର୍ ପାର୍ ପାଡ଼ିୟ୍ ତୁଙ୍ଗାଟାମ୍ପଇଲେକ୍(ମାଡ଼ିଲ୍ ଲୋକ୍)
 H.3. We are going now. ଇଞ୍ଜେ ମାମ୍ ମା ଆଞ୍ଜ ମିଦୋମ୍
 H.4. We are not going now. ଇଞ୍ଜେ ମାମ୍ ମା ଆନୁକ୍ ମିଦୋମ୍(ଆଦିଲ୍)
 H.5. I am washing my hands. ନାନ୍ ନା ନାଞ୍ଜା କାୟ୍ କ୍ ନର୍ସ ମିଦାନ୍
 H.6. I am not washing my hands. ନାନ୍ ନା ନାଞ୍ଜା କାୟ୍ କ୍ ନର୍ସାଟାମ୍ପ ଇଲେନ୍(ନର୍ଡ଼ିଲ୍)

I. KINSHIP

- I.1. Mother-ମାଞ୍ଜ୍ ଖା/ୟାୟୋ
 I.2. Father-ଇୟାଲ୍/ବାବାଲ୍
 I.3. Older brother / sibling ବେଡ଼ିୟା ଦାଦାଲ୍
 I.4. Younger sister / sibling-ସୁତୁଲା ଏଲାର୍

Grammar Sketch Two

A. PRONOUNS AS INDIRECT OBJECTS

A.1.	He threw the ball to me. ଉକ୍ ନାୟାଗା ବଲ୍ ଏଶ୍ ଡୋକ୍
A.2.	He threw the ball to you. ଉକ୍ ନାୟାଗା ବଲ୍ ଏଶ୍ ଡୋକ୍
A.3.	He threw the ball to him. ଉକ୍ ଉନାଗା ବଲ୍ ଏଶ୍ ଡୋକ୍
A.4.	He threw the ball to her. ଉକ୍ ଦାନାଗା ବଲ୍ ଏଶ୍ ଡୋକ୍
A.5.	He threw the ball to the two of us (excl.). ଉକ୍ ମା ଇର୍ ଖୀର୍ ନାଗା ବଲ୍ ଏଶ୍ ଡୋକ୍
A.6.	He threw the ball to the two of us (incl.). ଉକ୍ ମାନ୍ ଇର୍ ଖୀର୍ ନାଗା ବଲ୍ ଏଶ୍ ଡୋକ୍
A.7.	He threw the ball to the two of you. ଉକ୍ ମୀ ଇର୍ ଖୀର୍ ନାଗା ବଲ୍ ଏଶ୍ ଡୋକ୍
A.8.	He threw the ball to the two of them. ଉକ୍ ଉର୍ ଇର୍ ଖୀର୍ ନାଗା ବଲ୍ ଏଶ୍ ଡୋକ୍
A.9.	He threw the ball to you (pl.). ଉକ୍ ମିୟାଗା ବଲ୍ ଏଶ୍ ଡୋକ୍
A.10.	He threw the ball to them. ଉକ୍ ଉରାଗା ବଲ୍ ଏଶ୍ ଡୋକ୍

A. MODIFIERS - ADJECTIVES

- A.1. That dog ran away. ଆ ନେୟ୍ ମିର୍ ରି ଆତା

- A.2. Those dogs ran away.ଆ ନେୟ କ୍ ମିର୍ ରି ଆଉ
- A.3. He is a bad boy.ଉଣ୍ଡ ଅଣ୍ଡୋୟ୍ କାରାପ୍ ପେକାଲ୍.
- A.4. I gave the food to the good man.ନାନ୍ନା ଆ ମେଲ୍ ତା ନାରୁନ୍ କିକ୍ ଦୋଡ଼ା ଇଉନ୍
- A.5. She is a large woman.ଆଦ୍ ଅଣ୍ଡୋୟ୍ ବେଡ଼ିୟା ନାଟାଡ୍
- A.6. That is a red bird.ଆଦ୍ ଅଣ୍ଡୟ୍ ଏରାକ୍(ନ୍) ପିଟେ
- A.7. Bring me some cooked rice. ବେଟୋ (ଚୁଡୁର୍)ଦୋଡ଼ା ନାକିକ୍ ତାର୍ନା(ଡାଡ଼ା)
- A.8. I have some.ନାନ୍ନାଗା (ଚୁଡୁର୍)ବେଟ ମିନ୍ଦେ
- A.9. That ice is hard. ଆ ଆୟ୍ ଶ୍ ଦୁରୁଶ୍ ମିନ୍ଦେ

B. MORE MODIFIERS (ADVERBS)

Manner:

- A.1. The girl worked hard.ପିକି ଗାଟି ପାଡ଼ିୟ୍ ତୁକ୍ ଉ
- A.2. You did it well.ନିମ୍ନା ଇଦ୍ ସାୟ୍ ତୁକ୍ ଉନ୍

Locations:

- A.1. The harbor is far away.ଅଡ୍ ଦୁରାମ୍ ମିନ୍ଦେ
- A.2. Their house is over there.ଉର୍ ଲୋନ୍ ଉର୍ ଗା ମିନ୍ଦେ

Time:

- A.1. This morning the teacher came.ନେୟ୍ ଖେଖେ ମାଷ୍ଟାର୍ ଖାଉଣ୍ଡେ
- A.2. He will come later.ଉଣ୍ଡ୍ ପେକେ ଖାଉଣ୍ଡେ
- A.3. The man died during the night.ମାଣୁଷୁୟ୍ ନାକି ଖେଲା ଡୋଲ୍ ଉଣ୍ଡେ
- A.4. I went last month.ନାନ୍ନା ଆଉ ନେଲ୍ ଡ୍ ଆଉନ୍
- A.5. I went yesterday. ନାନ୍ନା ନିନେ ଆଉନ୍
- A.6. I am going now. ଇଞ୍ଜେ ନାନ୍ନା ଆଞ୍ଜେ ମିନ୍ଦାନ୍
- A.7. I will go tomorrow.ନାଡ଼ା ନାନ୍ନା ଆଡାନ୍
- A.8. I will go next month.ଖାଦାନ୍ ନେଲ୍ଲାଡ୍ ନାନ୍ନା ଆଡାନ୍

B. COMPLEX SENTENCES

- B.1. I am sitting down eating meat.ନାନ୍ନା ଆଜି ତିଞ୍ଜୋରେ କୁଦି ମିନ୍ଦାନ୍
- B.2. He will eat then go.ଉଣ୍ଡ୍ ତିଞ୍ଜି ମାଲ୍ ଆଡୋଣ୍ଡେ
- B.3. He shot and killed the bird.ଉଣ୍ଡ୍ ପିଟେ ଖାଡ୍ ଶ୍ ଉଣ୍ଡେ ମେଣ୍ଡେ ଆଡ୍ କ୍ ଉଣ୍ଡେ
- B.4. She cooked and ate the rice.ଆଦ୍ ଆର୍ ଉା ମେଣ୍ଡେ ଦଡ଼ା ତିଉା
- B.5. He will go, but I will stay.ଉଣ୍ଡ୍ ଆଡ଼େୟ୍ ମାଡି ନାନ୍ନା ମାଡାନ୍
- B.6. My mother went to the store to buy a blouse.ନା ଯାୟୋ ରେୟ୍ କି ତାଶାନାକ୍ /ଆସ୍ ସାନାକ୍ କର୍/ଦୁକ୍ କାନ୍_ଆଉ
- B.7. The woman and her daughter will work.ନାଟାଡ୍ ମେଣ୍ଡେ ଦାନ୍ ମାୟାଡ୍ ପାଡ଼ିୟ୍ ତୁଜିତା
- B.8. I came and told him.ନାନ୍ନା ଖାଉନ୍ ମେଣ୍ଡେ ଉନ୍ କିକ୍ କେଉାନ୍
- B.9. The dog wants to eat, so he is barking.ନେୟ୍ କିକ୍ ତିନ୍ ଖେଡା, ଆଦିକ୍ ଆଦ୍ ବୁଟୋମିନ୍ଦେ
- B.10. If he comes, I will tell him.ଯଦି ଉଣ୍ଡ୍ ଖାଡ୍ କେ ନାନ୍ନା ଉନ୍ କିକ୍ କେତାନ୍
- B.11. He hit him because he shouted.ଉଣ୍ଡ୍ ଉନ୍ କିକ୍ ଖାଡ୍ ଶ୍ ଉଣ୍ଡେ ବାତାକ୍ ଇଡ୍ କେ ଉଣ୍ଡେ ରାମ୍ ତୁକ୍ ଉଣ୍ଡେ
-

C. STATEMENT / QUESTION

- C.1. She is crying.ଆଉ କେୟୋ ମିୟେ
C.2. Is she crying? ଆଉ କେୟୋ ମିୟା?
C.3. You hunted birds (yesterday).ନିମ୍ ମା ପିଟେକ୍ ଖେଣ୍ଣା ତୁଙ୍ଗ୍ ଭିନ୍
C.4. Did you hunt birds (yesterday)? ନିମ୍ ମା ପିଟେକ୍ ଖେଣ୍ଣା ତୁଙ୍ଗ୍ ଭିନା?
C.5. I will see your father tomorrow.ନାତୁ ନାନା ମାଝାଦ୍ ଇୟାନ୍ /ବାବାଲ୍ ଉଡ଼ିତାନ୍
C.6. Will I see your father tomorrow? ନାତୁ ନାନା ମାଝାଦ୍ ଇୟାନ୍ /ବାବାଲ୍ ଉଡ଼ିତାନା?
C.7. Five women went to the store.ଆୟ୍ ଦ୍ /ଏୟ୍ ଙ୍ ନାଟା ଦୁକ୍ କାନ୍ /କର୍ ଆତା
C.8. Did five women go to the store? ଆୟ୍ ଦ୍ /ଏୟ୍ ଙ୍ ନାଟା ଦୁକ୍ କାନ୍ /କର୍ ଆତା କା/ କୀ?
C.9. He did it a long time ago.ଉଣ୍ ନାଗେ କାଲାମ୍
C.10. ପାଡ଼ିୟ୍ ତୁଙ୍ଗ୍ ଭୋଣ୍
C.11. When did he do it?ବେଶ୍ କେ ଉଣ୍ ଇଦ୍ ତୁଙ୍ଗ୍ ଭୋଣ୍?
C.12. They are laughing.ଉର୍ କାଝ୍ ଶୋ ମିୟୋର୍?
C.13. I am speaking to the child.ନାନା ସୁତୁଲ୍ଲା ପିଲ୍ଲାନାଗା ଗତି ଖେଜୋମିୟାନ୍
C.14. To whom are you speaking?ନିମ୍ନା ବେନୋନାଗା ଗତି ଖେଜୋମିୟିନ୍?
-

D. COMMANDS

- D.1. You (sg.) build a house! ନିମ୍ନା ଅଣ୍ଡୋୟ୍ ଲୋନ୍ ତୁଙ୍ଗା(ମାଡ଼ା)(କାମ୍)
D.2. You (dual) build a house!ମୀର୍ ଇ ତୁ (ର୍) ଝୀର୍ ଅଣ୍ଡୋୟ୍ ଲୋନ୍ ତୁଙ୍ଗାର୍
D.3. You (pl.) build a house! ମୀର୍ ଅଣ୍ଡୋୟ୍ ଲୋନ୍ ତୁଙ୍ଗାର୍
D.4. Let's build a house! ମାନାତୁ ଅଣ୍ଡୋୟ୍ ଲୋନ୍ ତୁଙ୍ଗିକାତୁ
-

E. STATEMENT / NEGATION:-

- E.1. I am writing a letter.ନାନା ଅଣ୍ଡୋୟ୍ ସିତି ରାଶୋମିୟାନ୍
E.2. I am not writing a letter. ନାନା ଅଣ୍ଡୋୟ୍ ସିତି ରାଶ୍ ଟାମ୍ ଇଲ୍ ଲାନ୍
E.3. He will stay in Malkangiri.ଉଣ୍ ମାଲ୍ କାନ୍ ଗିରି ମାନ୍ତୋଣ୍
E.4. He will not stay in Malkangiri. ଉଣ୍ ମାଲ୍ କାନ୍ ଗିରି ମାନ୍ତୋଣ୍
E.5. They brought rice yesterday.ନିନେ ଉର୍ ନୁକ୍ କା ତାଭୋର୍
E.6. They did not bring rice yesterday. ନିନେ ଉର୍ ନୁକ୍ କା ତାଭିଲୋର୍
-

F. NUMBERS

- F.1. He shot only one bird.ଉଣ୍ ଅଣ୍ଡୋୟ୍ ପିତି ମାରୁଗେ ଝାତୁଣ୍ ଭୋଣ୍
F.2. We (incl.) killed four birds.ମାନାତୁ ନାଲୁ ପିଟେ ଆଝ୍ କ୍ ଭାତୁ
F.3. My seven dogs died.ନାଝା ଏତୁ ନେୟ୍ କ୍ ଡୋଲ୍ ଭା
F.4. I have twelve birds. ନାୟାର୍ ପାନେଣ୍ ପିଟେ ମିୟେ
-

ORDINAL NUMBERS

- A.1. He arrived first.ଉଣ୍ ମୁନେ ଏଝ୍ ଭୋଣ୍
A.2. His wife arrived second (or next).ଉନାଦ୍ ମୁଭି ରେଷିନ୍ ପଡ଼ିୟ୍ ତା ଏଝ୍ ଭା(ପେକେ)
A.3. His children arrived third (or last).ଉନାଦ୍ ପିଲ୍ଲା ମୁଷିନ୍ ପରିୟ୍ ତା ଏଝ୍ ଭୋର୍(ମାରେଙ୍ଗ୍)
-

B. COMPOUND SUBJECTS / OBJECTS

- B.1. The knife and the watch are mine. କାଚେର ମେଣ୍ଡେ କାନ୍ଦି ଦ ଗାଣ୍ଡା(ଖାଜି)ନାଖାକ୍
- B.2. I will buy this fish and that piece of meat. ନାନା
- B.3. କାକ୍ ମେଣ୍ଡେ ଆ ଆଜିନ୍ ମୁକ୍ କା ତାସି(ଆଣ୍ ଶି)ତାନ୍
- B.4. Is it a boy or a girl? ଇଣ୍ଡ ଅଣ୍ଡୟ୍ ପେକାଲା ଇଲୁକ୍ ପିକିଡ଼ା?

C. LOCATION PHRASES

- C.1. The dog went up the hill. ନେନ୍ଦ୍ ମେଚାଡ୍ ପରେ ତାର୍ତ୍ତା
- C.2. She went to the house over there. ଆଦ୍ ଆଗାର୍ ଲୋନ୍ ଆତା
- C.3. He went down to the harbor. ଉଣ୍ଡ ଓଡିନା ଆତୋଣ୍ଡ୍/ ଉଣ୍ଡ ଅଡିନା ଡିଗି ଆତୋଣ୍ଡ୍
- C.4. The spoon was under the bowl. ଚାମାଚ୍ ବେଡ଼ିୟା ଗିନେ ଡ୍ ଆତୁଗେ (ଇଡୁ ପେ) ମାତା
- C.5. The children ran into the house. ଚିନା ପିଲ୍ଲା ଲୋଡ୍ ଲୋପ୍ ପେ ମିର୍ ଗୋର୍
- C.6. The hat is on her head. ଟପ୍ ଦାନ୍ ତାଲ୍ଲାଡ୍ ପର୍ ମିନ୍ଦେ

D. INSTRUMENT / BENEFACTIVE:-ତେ,ଗୋଣ୍ଡ,ଗୋଡ଼େ,ସାଙ୍ଗେ

- D.1. Did you hit the dog with a rock? ନିମ୍ନା ଅରଡ୍ କାଲ୍ ଦେ(ରାୟ୍ ଦେ)ନେନ୍ଦ୍ କିକ୍ (ଖାଡ୍ ଶ୍)ରେଡିନା?
- D.2. Will you cut the bird skin with a knife? ନିମ୍ନା କାଜେର୍ ତେ ପିଚେଡ୍ ତଲ୍ କା ଡିକ୍ କୟ୍ ତିନା?
- D.3. Get the water for your mother. ନୀ (ଖାଦ୍) ଯାୟୋନ୍ ମାୟ୍ ଦିକ୍ ଏର୍ ତାର୍ତା
- D.4. Buy the dress for your little brother. ମାଖାଦ୍ ତୁଡୁଲା ଦାଦାଲ୍ ମାୟ୍ ଦିକ୍ ଗୁଡା ତାସାର୍/ଆଣ୍ ଶାଚ୍

E. SENTENCE CONSTRUCTION OF "DO"

- A. ମାଡ଼ାମିନ୍ଦେ/ତୁଜାମିନ୍ଦେଣ୍ଡ୍ She does/He does
- B. ମାଡ଼ାଚ୍ do(pl) କାମିର୍,ତୁଜାଚ୍
- C. ମାଡ଼ା do(s) କାମି,ତୁଜା
- D. ମାଡ୍ ମା/ତୁଜ୍ ମା/କାମା Do not do
- E. ମାଡ଼ାନୋଣ୍ଡ/ତୁଜାନୋଣ୍ଡ ,କାୟାନୋଣ୍ଡ doing one(the one who is doing)
- F. ତୁଜି/ମାଡ଼ି/କାଶି having done
- G. ତୁଜୋମିନ୍ଦେଣ୍ଡ୍ /ମାଡ଼ୋମିନ୍ଦେଣ୍ଡ୍/କାୟୋମିନ୍ଦେଣ୍ଡ୍ He is doing
- H. ତୁଜ୍ କିନ୍ /ତୁଜ୍ କେ/ମାଡ୍ କେ/ If doing
- I. ତୁଜାନାକ୍/ମାଡ଼ାନାକ୍/କାୟାନାକ୍ In order to do
- J. ଉର୍ କିକ୍ ମାଡ଼ାନାକ୍ ଓଡୁସା let them do
- K. ନାନ୍ ନା ତୁଜା(କାୟା/ମାଡ଼ା) ମାତାନ୍(ଆଲ୍ ଖାଚ୍ ଆସ୍ ମାତାନ୍) I used to do
- L. ମାଡ଼ାଖାଲ୍/ମାଡ଼ାନାଦ୍/କାୟାନାଦ୍ should do
- M. ଆଞ୍ ତୁଜିତା/ମାଡ଼ିତା They(female)will do
- N. ଉର୍ ତୁଜିତୋର୍/ମାଡ଼ିତୋର୍/କାତୋର୍ They(male) will do
- O. ମାଡ଼ାନାକ୍/ତୁଜାନାକ୍ to do
- P. ତୁଜାନାଶ୍ କେ/ମାଡ଼ାନାସ୍/କାୟାନାସ୍ While doing
- Q. ମାଡୁ କଚେ/ତୁଜିଉକ୍ଷାମ୍ without doing
- R. ମାଡ଼ାଖାଲ୍ ,ମାଡ଼ାନାଦ୍ have to do ,has to do, must do
- S. ମାଡ଼ାନାଦ୍ ମାତା had to do

Grammar Sketch Three

A. SPECIFIERS (DEMONSTRATIVE PRONOUNS)

- A.1. This is my father. ଇଣ୍ଡି ନା ଇୟାଲ୍/ବାବାଲ୍
A.2. That is my father's brother. ଉଣ୍ଡି ମା ଇୟାନ୍ ଦାଦାଲ୍
A.3. This is my mother. ଇଦ୍ ନା ଯାୟୋ
A.4. That is not yours. ଆଦ୍ ନୀଞ୍ଜାଦ୍ ଆୟୋଃ
A.5. This is a bear. ଇଦ୍ ଅଣ୍ଡୋୟ୍ ଏଡ଼ିଜ୍
A.6. That over there is my knife. ଆଦିନ୍ ପରେ ମାନ୍ନାନ୍ନାଦ୍ ନା କାଚେର୍
A.7. Give me that! ଆଦ୍ ନାକିଜ୍ ଇମ୍
A.8. Did he give you those? ଆଞ୍ ଉଣ୍ଡି ନୀକିଜ୍ ଇରୋଣ୍ଡା ?
A.9. I will not give him any more of these ଆଞ୍ ଲୋପେ ତୁଡୁର୍ ବା ନାନ୍ନା ଉନ୍ କିଜ୍ ଇଞ୍ଜୋନ୍
-

B. MODIFIERS (ADJECTIVES)

- B.1. I have some beautiful fish. ନାୟାଗା ତୁଡୁର୍ ସୋକ୍ ମାନ୍ନାନ୍ କୀକେ ମିସେ
B.2. Go down that narrow path. ଆ ଚିନ୍ନା/ତୁଡୁଲ୍ ଆର୍ ଦେ ନେଲ୍ ଡିଗା
B.3. Did you see the yellow bird? ପାଶ୍ ପ୍ /କାମ୍ କ୍ ରାଜିନ୍ ପିଚିଦିନ୍ ନିନ୍ନା ଉଡ୍ ଉନା
B.4. Don't eat the rotten fish. କାଡ଼ିୟ୍/ନାଷ୍ଟାନ୍ ଆଉ କୀକେ ତିନ୍(ଡିଜ୍) ମାଗ୍
B.5. This is a good fishing area. ଇଦ୍ ଅଣ୍ଡୋୟ୍ ମେଲ୍ ତା କୀକେ ଦକାନ୍/ପୟ୍ ତାନ୍ ପଡ଼ିୟ୍
B.6. The two dogs barked. ରେଣ୍ଡୁ ନେୟ୍ କ୍ ବୁର୍ ଉ
B.7. The large wolf is afraid. ବେଡ଼ିୟା ଚଣ୍ଡେଲ୍ ଷେର୍ଡା(ଷେର୍ସମିସେ)
B.8. large house- ବେଡ଼ିୟା ଲୋନ୍
B.9. wide path- ବେଡ଼ିୟା ଆର୍
B.10. straight- ଡିନାଜ୍
B.11. kind man- ମେଲ୍ ତା ମାଶୁଷୁଣ୍ଡି
B.12. evil man- କାରାପ୍ ମାଶୁଷୁଣ୍ଡି
-

C. MORE MODIFIERS (ADVERBS AND ADVERB PHRASES)

- C.1. The skirt is very wet. କୁସାମ୍ ପୀନା /ନାଗେ ନାସି ମିଡେ
C.2. I am sick all the time. ନାନ୍ନେ ବେଶ୍ କେ ବାରେ /ସାଗେ ସାମାୟାନ୍ ରୋଗାତେ ମାନ୍ନାନ୍
C.3. He is always talking. ଉଣ୍ଡି ବେଶ୍ କେ ବାରେ ତ୍ରିୟୋରେ ମାନ୍ନୋଣ୍ଡି
C.4. I came with them. ନାନ୍ନେ ଉର୍ ତୋଡେ ଷାଉାନ୍
C.5. We came up later. ଉଣ୍ଡି ନାଗେ ଜେୟା ତାର୍ ତୋଣ୍ଡି
C.6. She also came up. ଆଦ୍ ବା ନାଗେ ଜେଲ୍ ଦେ ଷାଉା
C.7. We (2) went down there. ମାମ୍ ମା ଇର୍ଷୀର୍ ନେଲ୍ ଡିଗ୍ ଡୋମ୍
C.8. They brought plenty of fish. ଉର୍ ନାଗେ କୀକେ ତାଉୋର୍
-

D. Time ଇଦ୍ ଲାମ୍- so many days back, ନୀରେ- last year, ଆୟେଡୁ- One year back

- D.1. I am a hunter ନାନ୍ନା ଅଣ୍ଡୋୟ୍ ଷେଷ୍ଟା ନାରୁଣ୍ଡି
D.2. I went hunting the day before yesterday. ନାନ୍ନା ଆନାଡୁ ଷେଷ୍ଟା ଆଉାନ୍
-

- D.3. I hunt every day. ନାମା ସାବେ ରୋଜ୍ ଖେଣ୍ଟା ତୁଜିତାନ୍
- D.4. I will hunt this evening. ନାମା ନେଣ୍ଟ୍ ମୁଲ୍ ପେ ଖେଣ୍ଟା ତୁଜିତାନ୍
- D.5. I will hunt the day after tomorrow. ନାମା ମାନେଟ୍ କ୍ ଖେଣ୍ଟା ତୁଜିତାନ୍
- D.6. I will hunt for several days. ନାମା ବେତୋ ରୋଜ୍ କ୍ ଖେଣ୍ଟା ତୁଜିତାନ୍
- D.7. They will leave here tomorrow. ଉର୍ ନାଡ଼ା ଇଗା କୁଞ୍ଜି ପେୟ୍ ଶି ଆଡୋର୍
- D.8. They will arrive here next week ଉର୍ ଖାଦାନ୍ ଖାରାମ୍ ଇଗା ଏଞ୍ ତିତୋର୍
- D.9. They will return next month. ଉର୍ ଖାଦାନ୍ ନେଲ୍ଲାର୍ ମାଲ୍ ଶି ଖାତୋର୍

E. COMPLEX SENTENCES

- E.1. We will eat as we walk. ମାମାତୁ ନାତୁଣୋରେ ତିହିକାତୁ
- E.2. We went and talked with our friends. ମାମା ଆତୋମ୍ ମେଣ୍ଟେ ମା ଜାତାତୋର୍ ତୋଡ଼େ ତ୍ରିୟ୍ ଗୋମ୍
- E.3. I am eating meat, and he is eating fish. ନାମେ ଆଲ୍ ତିଞ୍ଜୋମିଦାନ୍ ମେଣ୍ଟେ ଉଣ୍ଟ୍ କାକେ ତିଞ୍ଜୋମିଦୋଣ୍ଟ୍
- E.4. I went to town yesterday and came back today. ନାମା ନିନେ ବେଡ଼ିୟା ନାର୍ (ଗାଡ଼ି)ଆତାନ୍ ମେଣ୍ଟେ ନେଣ୍ଟ୍ ମାଲ୍ ଡାନ୍
- E.5. I will skin the bird and they will go fishing. ନାମା ପିଚେନ୍ ତଲ୍ କା ଖେତିତାନ୍ ମେଣ୍ଟେ ଉର୍ କାକେ ପୟ୍ ତାନାକ୍ ଆନ୍ ତୋର୍
- E.6. I will go to the other village today to see the doctor. ନାମା ନେଣ୍ଟ୍ ମାଲ୍ ଅଣ୍ଟୋୟ୍ ନାଚେନ୍(ନାଦିନ୍) ଡାକ୍ ତର କିକ୍ ଉଡ଼ାନାକ୍ ଆତାନ୍

F. INTENTIVE

- F.1. Do you intend to come soon? ନିମ୍ନା ସିର୍ ପାର୍ ଖାଦାନାଦ୍ ମିଦା ?
- F.2. He's thinking of going. ଉଣ୍ଟ୍ ଆଦାନାକ୍ ଆଲ୍ ଶୋ ମିଦୋଣ୍ଟ୍
- F.3. It might snow. ଇର୍ ଗା ଇମ୍ନା ରାଲ୍(ଲାର)ପାର୍ ତ୍
- F.4. We might not wait for him ମାମା ଉନ୍ ମାୟ୍ ଦିକ୍ ଆଲ୍ ସେମ୍ ତୁଜାନାଦ୍ ଇଲୁକର୍ ମାତା

G. RELATER CLAUSES

- G.1. He sharpened knife so that he could skin the seal. ଉଣ୍ଟ୍ କାକେ ତ୍ ତଲ୍ କା ଖୋଡ୍ ପାର୍ ତ୍ ଲେକେ ଉଣ୍ଟ୍ କାଚେର୍ ଦିନ୍ (ମେର୍ ତୋଣ୍)ଖାୟ୍ ତୁଜ୍ ତ୍ ତୋଣ୍
- G.2. The dog is barking because he is hungry. ନେୟ୍ ବୁଚମିଦେ ବାତାକ୍ ଇତ୍ କେ ଆଦିକ୍ କାର୍ପୟ୍ ସୋମିଦେ
- G.3. If you go hunting birds, I'll go too. ଯଦି ନିମ୍ନା ପିଚି ଖେଣ୍ଟା ଆର୍ କେ ନାମା ମିକ୍ କା ଖାତାନ୍
- G.4. We gathered in the house when it rained. ବେଣ୍ଟ୍ କେ ଖାନା(ମୁସୁର୍) ଖାଉ ମାମା ଲୋର୍ ଲୋପାଲ୍ ଗୁତ୍ ଗୋମ୍
- G.5. They ran away while we were sleeping. ମାମା ଉଞ୍ଜୋ ମାତାଣ୍ଟ୍ କେ ଉର୍ ମିର୍ ତୋର୍
- G.6. When you go, take this letter. ନିମ୍ନା ବେଣ୍ଟ୍ କେ ଆଡ଼ିନ୍
- G.7. ସିର୍ ଖୋୟ୍ ମ୍
- G.8. If you see her, tell her to go. ନିମ୍ନା ଦାନ୍ କିକ୍ ଉତ୍ କେ ଆଦ୍ ଆଦାନାକ୍ କେଲ୍ ଲା
- G.9. I hit the dog because it ate my meat. ନାମା ନେୟ୍ ଦିନ୍(କ୍) ଖାତୁ ଶ୍ ତାନ୍ ବାତାକ୍ ଇତ୍ କେ ଇଦ୍ ନା ଆଜିନ୍ ତିତା

H. POSSESSIVES ଉନାଦ୍, ଉନାଞ୍, ଉନ୍, ନାୟାଗ୍

- H.1. Whose food did they steal? ବେନୋନ୍ ଦଡ଼ା ତିନ୍ (କିକ୍)ଉର୍ ତଲ୍ ଡୋର୍?
- H.2. Whose money is this? ଇଦ୍ ବେନୋନ୍ ତାପ୍ କ୍?
- H.3. There are three knives. Which one is yours? ଆଗ୍ ଗା ମୁଣ୍ଟ୍ କାଚେରି ମିଦେ ବେନ୍ କାଚେର୍ ନୀଞ୍ଦାଦ୍?
- H.4. I have my knife. Where is his? ନାୟାଗ୍ ନା କାଚେର୍ ମିଦେ , ଉନାଦ୍ ବେଗା ମିଦେ?

H.5. That is not ours.ଆଦ୍ ମାଞ୍ଜାଦ୍ ଆୟେୟା

I. COMMANDS

- I.1. (You-pl.) Go and get the water!ଆଞ୍ଜ୍ ମେଣ୍ଡେ ଏର୍ ପୟ୍ ଶି ତାର୍ତ୍ତା
I.2. Come and help me!ଝାଶି ମେଣ୍ଡେ ନାକିକ୍ ସାୟାମ୍ ତୁଜା
I.3. Let's cook the meat!ଞାର୍ଣା ଆଜି ଆଟିକାଡ୍
I.4. Don't cut the skin that way!ଆ ଲେକେ ତଲ୍ କାତିନ୍(ତିକ୍) କୟ୍ ମା
I.5. Don't (you - pl.) go over there and wake them up! ଉର୍ ଗା ଆନ୍ ମାବ୍ ଉର୍ କିକ୍ ତେମାବ୍
I.6. When you (sing.) come, don't run!ବେଶ୍ କେ ନିମ୍ନା ଝାତିନ୍ ଆଶ୍ କେ ମିର୍ମାବ୍
I.7. Let's not go!ଆନ୍ନୁ ଗୁଡ୍/ଆନ୍ନୁକୁଟେ ମାଦିକାଡ୍
-

J. ORDINAL NUMBERS

- J.1. The first person to get sick was an old man.ମୁନେ ରଗି ଆଶ୍ ମାଭା ନାରୁଣ୍ ଅଣ୍ଡୋୟ୍ ମୁୟ୍ ତୋଣ୍ ମାଭୋଣ୍
J.2. The second person to get sick was a baby.ରେଷିନ୍ ରୋଗି ଆଶ୍ ମାଭା ନାରୁଣ୍ ଅଣ୍ଡୋୟ୍ ତିନା ପିଲ୍ଲା ମାଭା
J.3. This is the fourth time that you have come late. ନିମ୍ନା ଆଲ୍ ସେମ୍ ତୁଜି ଝାଦାନାଦ୍ ଇଦ୍ ନାଲୁ ସୁର୍ ଆଡ୍
-

K. LOCATIONALS

- K.1. The dog is in the house.ନେୟ୍ ଲୋଡ୍ ଲୋପେ ମିଦେ
K.2. The boot is lying near the fence.ବୁର୍ ଝେଲ୍ ଲୁମ୍ ଦ୍ ଗାରେ ଲାରି ମିଦେ
K.3. The seal jumped into the water.କାକେ ଏର୍ ଲୋପେ ତୁଲ୍ ଡା
K.4. His wife ran out of the house.ଉନ୍ ମୁରି ଲୋଡ୍ ତା ବାୟ୍ ଦ୍ ମିର୍ତ୍ତା
K.5. Put the clothes on the rock to dry. ସାଲେ ଓଡାନାକ୍ /ଝାଭାନାକ୍ ବେଡିୟା ରାୟ୍ ଦ୍ ପରେ ଝାଟା
K.6. The bird is on top of the roof.ପିଟେ ଲୋଡ୍ ପରେ ମିଦେ
K.7. The little dish is above the big bowl.ତିନା ଗିନି ବେଡିୟା ଗିନେଡ୍ ପରେ ମିଦେ
K.8. The old woman is sitting close to the path.ମୁକାଦ୍ ଆର୍ଦ୍ ଦାଗେର୍ କୁଦି ମିଦେ
-

L. SPECIFICATION

- L.1. Put it in that hole that he dug over there.ବେଗା ଉଣ୍ ଗୟ୍ ତେଞ୍ ଡୋଣ୍ ଆର୍ ଗା ବଜା ତୁଜା
L.2. I didn't give it to the woman who was sitting here.ଇର୍ ଗା କୁଦି ମାଭା ନାକାକ୍ ନାନା ଇଦ୍ ଇଦିଲେନ୍
L.3. The ones who worked this morning went to the coast.ଅର୍ତୁଣ୍ ବେନୁଣ୍ ନେଣ୍ ଝେର୍ଷେ ପାଡିୟ୍ ତୁଜାମାଭୋଣ୍ ଉଣ୍ ଓଡି ନାଗା ଆଭୋଣ୍
L.4. I'm going to go to see the men who are coming.ଝାଶମାନ୍ ନାରୁର୍ ଉଡାନାକ୍ ନାନା ଆଞ୍ଜୋମିନ୍
L.5. Those who are sick should come when we call.ବେନୋର୍ ରୋଗାତେ ମିଦେର୍ ଉର୍ ମାମ୍ନା କାର୍ ଜ୍ ତାଶ୍ କେ ଝାଦାଝାଲ୍
-

M. INSTRUMENT :-ଡେ,ଦେ,ଟୋଣ୍,ସାଜେ

- M.1. I always cut the meat with a sharp knife. ନାନେ ବେଶ୍ କେ ବାରେ ଝାୟ୍ ମାନ୍ କାଟେର୍ ତେ ଆଜି କୟ୍ ତିତାନ୍
M.2. He tied it up with the rope. ଉଣ୍ ଦିନିନ୍ ନୋଡୁମ୍ ତେ /ମୋକୁମ୍ ତେ ତଭୋଣ୍
M.3. He carved it with a small knife.ଉଣ୍ ଦିନିନ୍ ତିନା କାଟେର୍ ତେ ମୁକ୍ କା ମୁକ୍ କା କୟ୍ ଡୋଣ୍
-

N. QUESTION/ ANSWER:-ଝୋ,ଅ,ଇଲେ,ଆୟେୟା

- N.1. Didn't he go? ଉଣ୍ ଆଦିଲେଣା?
-

- N.2. No, he didn't. ଇଲେ ଉଣ୍ଡି ଆଦିଲେଣ୍ଡି
 N.3. Didn't she cook the meat? ଆଦ୍ ଆଜି ଆଜିଲ୍ ଲା?
 N.4. Yes, she cooked the meat. ଓ, ଆଦ୍ ଆଜି ଆର୍ ଉ

O. DISCOURSE

Translate the following sentences and describe which information is foreground and background.

Yesterday, we got up early and went to the river. My two brothers hadn't gotten up yet. We swam for a while, then we caught three fish and took them home to eat

ନିଜେ ନାମ୍ନା ପେନ୍ ଦାଲ୍ ତେଦି ଗୋଦାର୍ ତାର୍ ଆଉନ୍. ନା ଦାଦାଲୋର୍ ଇର୍ଡୁର୍ ଆଟୋ ଦାଙ୍କ୍ ତେଦ୍ କୁର୍ ମାତୋର୍. ମାମ୍ନା ଜାମାର୍ (ଚେନେଲ୍) ଇନ୍ ଉୋମ୍ ଦାନ୍ ପେକେ ମାମ୍ନା ମୁଣ୍ଡ୍ କାକେ ପୟ୍ ଉୋମ୍ ମେଣ୍ଡେ ଖାନ୍ କିଙ୍କ୍ ଲୋନ୍ ତିଦାନାଙ୍କ୍ ଖୋତୋମ୍

Grammar Sketch Four

A. MODIFIERS - ADJECTIVES

- A.1. My boots are old ନାଖାଦ୍ ବୁଟି ପାତାଖ୍
 A.2. These boots are old. ଇଖ୍ ବୁଟି ପାତାଖ୍
 A.3. My big boots are old. ନାଖା ବେଡ଼ିୟା ବୁଟି ପାତାଖ୍
 A.4. My two big boots are old. ନାଖା ରେଣ୍ଡ୍ ବେଡ଼ିୟା ବୁଟି ପାତାଖ୍
 A.5. These two big boots of mine are old. ନାଖା ଇଖ୍ ରେଣ୍ଡ୍ ବେଡ଼ିୟା ବୁଟି ପାତାଖ୍

B. PRONOUNS - COMPOUND PERSONAL PRONOUNS, INCLUDING REFLEXIVE

- B.1. I myself made it. ଇଦ୍ ନାନ୍ ନାନେ ନିଜେ ତୁଙ୍ଗ୍ ଉାନ୍
 B.2. He'll do it himself. ଇଦ୍ ଉଣ୍ଡି ଉଣ୍ଡେ ନିଜେ ତୁଙ୍ଗିତୋଣ୍ଡି
 B.3. I can carry it by myself. ନାନେ ନିଜେ (ତୋସି) ମୋଣି ଖୋଦାପାର୍ଦାନ୍
 B.4. She is talking to herself. ଆଦ୍ ଆଦେ ନିଜେ ଗତି ଖେଚୋମିଦେ
 B.5. He meant to beat his wife, but he beat himself. ଉଣ୍ଡି ଉଣ୍ଡେ ତାନ୍ ମୁତେକିଙ୍କ୍ ରେତାନାଙ୍କ୍ ଆଲ୍ ସ ମାତୋଣ୍ଡି ମାଭି ଉଣ୍ଡି ତାନାକେ ରେତୋଣ୍ଡି (ମାମ୍ ମାମ୍ନେ, ନିମ୍ ନିମେ, ମୀର୍ ମୀରେ, ଉର୍ ଉରେ)

C. RECIPROCAL

- C.1. The women complained amongst themselves. ନାଟା ଖାନ୍ ନାତୁମେ ତାପ୍ କିଙ୍କ୍ କେଚିତା
 C.2. The two brothers are fighting each other. ଇର୍ ଖୁର୍ ଦାଦାଲୋର୍ ଉର୍ ନିଜେ ନିଜେ (ତାମ୍ ତାମେ) ଗତୁଖା ତୁଙ୍ଗିମିଦେର୍
 C.3. We should treat each other well. ମାନ୍ନାଡ୍ ଅର୍ଡୁଣ୍ଡି ଅର୍ଡୁଣ୍ଡି କିଙ୍କ୍ (ମେଲ୍ ତା) ସାୟ୍ ଉଡ଼ାଖାଲ୍
 C.4. The boys will discuss amongst themselves what the men said. ନାରୁଣ୍ଡି କେତା ଦାନିନ୍ ପେକ୍ କୋର୍ (ତାମ୍ ତାମେ) ନିଜେ ନିଜେ ସାମାଦାନାମ୍ ତୁଙ୍ଗିତୋର୍
 C.5. We always give each other meat. ମାନ୍ନାଡ୍ ବେଶ୍ କେ ବାର୍ ଅର୍ଡୁଣ୍ଡି ଅର୍ଡୁଣ୍ଡି କିଙ୍କ୍ ଆଜି
 C.6. ସୋମିଦାଡ୍

D. COMPARATIVES

- D.1. Give me the long stick. ନାକିଙ୍କ୍ ପଡ୍ ଗ୍ ତୁଡ୍ ଇମ୍

- D.2. Give him the longer stick. ଉନ୍ କିଙ୍କ ନାଗେଁ ପତ୍ତ ଗ୍ ତୁତ୍ତ ଜମ୍
D.3. Give him the longest stick. ଉନ୍ କିଙ୍କ ସାଗେଁ ତ୍ କାନ୍ନା ପତ୍ତ ଗ୍ ତୁତ୍ତ ଜମ୍
-

E. VOCABULARY

- E.1. Trustworthy- ନାମ୍ କାମ୍ ତୁଜାନାକ୍ ଆତା 7. ପାରାମେଶ୍ଵାର୍ ନାରୁର୍ ଜୀଞା ତାଗା ରାଜ୍ ଚାଲା କିୟାନାଦ୍- kingdom of God
E.2. Sincere- ନେମ୍ ଲାତ୍/ନିଜାମ୍ ତ୍ 8. ବୁକାର୍ ଆତ୍- spread, propagate, proclaiming- ଉଡି ଉଡି କେତାନାଦ୍
E.3. Peace- ସୁକ୍ କାମ୍ 9. ସାଜାମ୍ କିଜ୍ ମାଟା କେତାନାଦ୍-ପୋଦିସାନାଦ୍- preach,
E.4. Love- ପ୍ରେମା 10.ଜୀତା ନାରୁର୍, ଗୋତି- slave, ପାଡିୟ୍ ମାଡାନୋର୍- servant
E.5. Guilt- ତାପ୍/ଦୋଷାମ୍ 11. ପାଡିୟ୍ ଉଡାନୋର୍ -stewardship,ପାଡିୟ୍ ସାୟା ଉଡାନାଦ୍- responsible
E.6. Evil- କାରାପ୍/ପାନ୍ନା 12.ଗାଲ୍- wind, ନେସ୍ କା- breath , ଉମା- steam, ଗୁମ୍ ବତ୍ତ- smoke,
-

F. MODIFIERS - ADVERBS

- F.1. The blouse is really beautiful.ରେୟ୍ କି ନିଜାମେ ସାୟ୍ ମିନ୍ଦେ
F.2. The shirt is only a little wet.କୁସାମ୍ ତୁତ୍ତୁର୍ ମାତୁଗେ ନାନ୍ଦ୍
F.3. She cooked only one piece of meat.ଆଦ୍ ଆଜିନ୍ ଅରଟେ ମୁକାତ୍ ମାତୁଗେ ଆଦ୍ ଉ
F.4. He only killed the bird; he didn't skin it. ଉଣ୍ ପିଟେତ୍(କିଙ୍କ) ମାତୁଗେ ଆଡ୍ କ୍ ଭୋଣ୍ ଉଣ୍ ଦାନିନ୍ ତଲ୍ କା ଖୋଭିଲେଣ୍
F.5. Even though it is noon, they are still working. ମାଦ୍ ନାମ୍ ମାତ୍ କେ ବା ଉର୍ ପାଡିୟ୍ ତୁଜୋଗେ ମିନ୍ଦୋର୍
F.6. We build houses in the same way that our ancestors did.ମା ମୁନେଟେର୍ ତୁଜ୍ ଉ ଲେକେ ମାନ୍ନା ଲୋକ୍ ତେୟାର୍ ତୁଜ୍ ଭୋମ୍.
-

G. POTPOURRI

- G.1. A long time ago we always fought. ନାଗେଁ ସାନ୍ ସ୍ ରାମ୍ ମୁନେ ମାନ୍ନା ବେଶ୍ କେ ବାଗେ ଗତ୍ ଖା ତୁଜ୍ମାଭୋମ୍ (ସାର୍ଦାମ୍ ମୁଣ୍ଡାୟ୍ ମାତ୍ ତୋମ୍)
G.2. This is what we usually eat.ଇଦେ ମାନ୍ନା ରୋଜ୍ ତିନ୍ଦାନାଦ୍
G.3. Don't you normally sleep in that house?ନିମ୍ନା ଆତୁର୍ ଆ ଲୋତ୍ ତା ପାଦ୍ ତିନ୍ ଏଲେ?
G.4. She's just starting to cook the food.ଆଦ୍ ଇଞ୍ଜେ ଦଡା ଆଜାନାକ୍ ରୋୟ୍ ତା(ସୁରୁ ଆତ୍)
G.5. I was about to catch the fish when it swam away.ବେଶ୍ କେ ଇଦ୍ ଇଡି ଆଞ୍ଜୋ ମାଭା ଆସୁର୍ ନାନ୍ନା ଆ କାକେ ତିନ୍(କିଙ୍କ) ପୟ୍ ତାନାକ୍ ଆସ୍ ମାଭାନ୍.
-

H. EXCLAMATORY :-ଓ-yes ଆଲେ-O yes

- H.1. Of course it's no good!ବେଲେ ବା ଇଦ୍ ସାୟ୍ ଇଲ୍ ଲେ
H.2. Bring it back here right now!ଇଞ୍ଜେ ଇଞ୍ଜେ ଇଦ୍ ନାକିଙ୍କ୍ ମାଲ୍ ପି ତାର୍ଗାଦ୍
-

I. RHETORICAL

- I.1. What do you think I am, a little kid? ନିମ୍ନା ନାକିଙ୍କ୍ ବେଲେ ସୁତୁ ଲା ପିଲ୍ ଲା ଇଞ୍ଜୋ ଆଲ୍ ଶମିଦିନା?
I.2. Oh, you think that's good, do you? ଓ ନିମ୍ନା ଆଦ୍ ମେଲ୍ ତା ଇଞ୍ଜୋ ଆଲ୍ ଶୋ ମିଦିନ୍ ଏଲେ?
I.3. The pack I'm carrying isn't heavy, huh? ନାନ୍ନା ମୋଶି ଖୋଦାନ୍ ମୁଜା ପୁତ୍ ଏଲେ?
-

J. TEMPORAL

- J.1. I must work while it is still light.ଇଗ୍ ଗା ଖେନେଲ୍ ମାନ୍ଦାନ୍ ଦାକ୍ ନାନ୍ନା ପାଡିୟ୍ ତୁଜାଖାଲ୍
-

K. CONDITIONAL

- K.1. If any one is thirsty, let him come and drink.ଯଦି ବେନେ ଅର୍ତୁଣ୍ଡ କିଙ୍କ୍ ଏର ଉଷା ଖେତ୍ କେ ଉଣ୍ଡ ଖାଣ୍ ଏର ଉଷାନାଙ୍କ ଆତା
- K.2. If she is sick, she should go to the doctor.ଯଦି ଆଦିଙ୍କ୍ ଏଡ୍ କ୍ ମାତ୍ କେ ଆଦ୍ ତାକ୍ତ୍ ତାର୍ ଆଦାଖାଲ୍
- K.3. If they have left already, you don't need to come.ଯଦି ଉର୍ ପେୟ୍ ଶ୍ ଆଖୋ ମାତ୍ କେ ନିମ୍ନା ଖାଦାନାଙ୍କ୍ ଦର୍ କାର୍ ଜଲ୍ ଲେ

L. CONTRARY TO FACT

- L.1. If Raja had come, I would have given him the lamp.ଯଦି ରାଜା ଖାଣ୍ ମାତ୍ କେ ନାନା ଉନ୍ କିଙ୍କ୍ ଦିପେମ୍ ଜଣ୍ ମାଦିକନ୍
- L.2. If Raja had not gone, he would have seen the snake.ଯଦି ରାଜା ଆନୁକୁର୍ ମାତ୍ କେ ଉଣ୍ଡ ତାର୍ ତିନ୍ ଉଡ଼ି ମାଦିକୋଣ୍ଡ
- L.3. If Rita were going to go, I would be able to send it with her.ଯଦି ରାତା ଆଦାନାଙ୍କ୍ ଆଣ୍ ମାତ୍ କେ ନାନେ ଦିନିନ୍ ଦାନ୍ ତୋଡ଼େ ରୋସ୍ ମାଦିକୋନ୍
- L.4. If they were not sick, they would be working.ଯଦି ଉର୍ ରୋଗାମ୍ ତେ ଜଲୁକୁର୍ ମାତ୍ କେ ଉର୍ ପାଡ଼ିୟ୍ ତୁଙ୍ଗମାଦିକୋର୍
- L.5. If they were coming, they would be here by now.ଯଦି ଉର୍ ଖାସ୍ ମାତ୍ କେ ଉର୍ ଜଖୋ ଜଗ୍ ଗା ମାଦିକୋର୍

A. UNDERGOER PHRASES (PREPOSITIONS)

- A.1. I am talking about him.ନାନା ଉନ୍ ମାତା କେତମିଦାନ୍
- A.2. I am talking to him.ନାନା ଉନାଗା ତ୍ରିୟମିଦାନ୍
- A.3. I am talking with him. ନାନା ଉନ୍ ତୋଡ଼େ(ସାଙ୍ଗେ)ତ୍ରିୟମିଦାନ୍

B. EMOTIONAL VOCABULARY

- B.1. I was startled when he opened the door.ଉଣ୍ଡ ଗୁମ୍ନାମ୍ ତିଶ୍ ତାସୁର୍ ନାନା ଖେର୍ ମାତାନ୍
- B.2. I am afraid to walk to the water at night.ନାନା ନାର୍କା ଏର୍ଦା ନାତ ଦାନାଙ୍କ୍ ଖେର୍ ତିତାନ୍
- B.3. Are you discouraged?ନାକିଙ୍କ୍ ଜଷ୍ଟାମ୍ ଜଲ୍ଲା?
- B.4. My mother was worried, because I didn't arrive before dark.ନା ଯାଞ୍ ଖା ଆଲ୍ ସୋ ମାତା ବାତାଙ୍କ୍ ଜଡ୍ କେ ନାନା ସିକ୍ କାଡ୍ ଆଦାନ୍ ମୁନେ ଏଞ୍ କୁଟମାତାନ୍

C. SPECIFICATION

- C.1. A woman carrying a vessel of water met me.କୁଣ୍ଡାତେ ଏର୍ ମୋଶି ଖୋଦାନ୍ ଅରର୍ ନାତାଡ୍ ନାକିଙ୍କ୍ କାଲିୟ୍ ଭା
- C.2. Give the man working down there a drink of water. ନେଲ୍ ପାଡ଼ିୟ୍ ତୁଙ୍ଗାନ୍ ନାରିଙ୍କ୍ ଉଷାନ୍ ଏର୍ ଜମ୍
- C.3. We are sitting on the place where they danced last night.ବେର୍ ଗା ଉର୍ ନିନେର୍ ନାର୍କା ଆରିୟ୍ ଭୋର୍ ଆ ପରିୟ୍ ତ୍ ପର୍ରେ କୁଦି ମିନ୍ଦୋମ୍
- C.4. The dogs are eating the crumbs that fall from the table. ଟେବୁଲ୍ କୁଞ୍ଚି ରାଲ୍ ତା ମୁକ୍ କା ତିନ୍ ନେୟ୍ କ୍ ତିଖୋ ମିନ୍ଦେ

D. NOMINATIVE CLAUSES

- D.1. Rama is playing.ରାମା କାର୍ସି ମିନ୍ଦୋଣ୍ଡ
- D.2. I see Rama playing. ରାମା କାର୍ସିନାଦ୍ ନାନା ଉଡ଼ିତାନ୍
- D.3. John , playing here bother me.
- D.4. ଗ୍ ଗା କାର୍ସି ମାଦାନ୍ ଯାନ୍ ନାଖାଦ୍ ଦାଦାଲ୍
- D.5. I want to play somewhere else. ବେର୍ ଗେ ବା କାର୍ସିନାଙ୍କ୍ ନାକିଙ୍କ୍ ଜଷ୍ଟାମ୍
- D.6. The one , playing here was Rama. ଜଗ୍ ଗେ ଅର୍ତୁଣ୍ଡ କାର୍ସିନାତୋଣ୍ଡ ଉଷେ ରାମା.

- D.7. The knife ,Rama broke is in the house.ରାମା ଉର୍ ଚିତ୍ତା କାଚେର ଲୋଡା ଲୋପାଲ୍ ମିଦେ
 D.8. The one who was punished was Rama. ବେନୋଣ୍ ଅର୍ତ୍ତୁଣ୍ ଦେବା ତିଞ୍ଜୋମାତୋଣ୍ ଉଣ୍ଡେ ରାମା ମାତୋଣ୍

E. DISCOURSE

E.1. When he came we talked about the matter. Because of it, I had to write to Ganga. So when you go, take this letter I wrote and send it to him.

ଉଣ୍ଡ ଖାତା ଶ୍ କେ ମାମ୍ମା ମାଟା ତ୍ରିୟ ମାତୋମ୍ .ଇଦିଙ୍ ମାୟ୍ ଦିଙ୍ ନାନ୍ନା ଗାଙ୍ଗା ନାଗ୍ ରାସାନାଦ୍ ମାତା. ଆଦିଙ୍ ସେଙ୍ଗେ ବେଶ୍ କେ ନିମ୍ନେ ଆଡ୍ଟିନ୍ ଥାସ୍ କେ

ଚିଚି(ଚିଚ୍) ପୟ୍ ସି ଆନ୍ନୁର୍. ନାନ୍ନା ରାଶ୍ ଉାନ୍ ମେଣ୍ଡେ ଇଦ୍ ଉନ୍ କିଙ୍ ରୋସିତାନ୍

E.2. I decided to go and see the mayor at his office, but when I went he was not there. I thought, "He is my friend so he won't mind if I go see him at his house." So I went to his house and knocked on the door. When he opened the door I saw that he was reading. He said, "That's all right. You come anyhow, even though I'm reading." I said, "I've come to talk to you about what you said to the people last week. " Then we talked about that and I went home.

E.3. ନାଚେନ୍ ଆଦିକାରାମ୍ ତୋନ୍ ଆପିଶ୍ ତାଗା ଆଞ୍ଜି ମେଣ୍ଡେ ଉଡାନାଙ୍ ନାନ୍ନା ଆଲ୍ ଶ୍ ଉାନ୍. ମାଉ ବେଶ୍ କେ ନାନ୍ନା ଆତାନ୍ ଉଣ୍ଡ ଆଗ୍ ଗା ମାୟ୍ ଇଲେଣ୍ଡ. ନାନ୍ନା ଆଲ୍ ଶ୍ ଉାନ୍ ଉଣ୍ଡ ନା ଜାତା, ଆଦିଙ୍ ସେଙ୍ଗେ ଯଦି ନାନ୍ନା ଉନିନ୍ ଉଡାନାଙ୍ (କାଲିୟାନାଙ୍) ଉନ୍ ଲୋନ୍ ଆଦ୍ କେ ବା ଉଣ୍ଡ (କାରାପ) ଆଲ୍ ସୋଣ୍ଡ. ଆଦିଙ୍ ନାନ୍ନା ଉନ୍ ଲୋନ୍ ଆତାନ୍ ମେଣ୍ଡେ ଗୁମ୍ମାମ୍ ତିନ୍ ତାଲ୍ ଶ୍ ଉାନ୍ (ରେଶ୍ ଉାନ୍).ବେଶ୍ କେ ଉଣ୍ଡ ଗୁମ୍ମାମ୍ ତୀଶ୍ ଡୋଣ୍ଡ ଆସ୍ କେ ନାନ୍ନା ଉଡ୍ ଉାନ୍ ଉଣ୍ଡ ସାଦ୍ ଖା(କାରିୟା)ମାତୋଣ୍. ଉଣ୍ଡ କେତୋଣ୍ ସାରେ ସାୟ୍, ନାନ୍ନା ସାଦ୍ ଖମିୟାନ୍ ,ବେଲା ବା ନିମ୍ମା ଖାଉନ୍'.ନାନ୍ନା କେତାନ୍ , ' ନିମ୍ମା ନାରିଙ୍ ଆତା ଖାରାଦ୍ କେତା ମାଟା ତ୍ରିୟାନାଙ୍ ନିୟାଗ୍ ନାନ୍ନା ଖାସ୍ ମିୟାନ' .ପେକେ ଆ ମାଟା ମାମ୍ମା ତ୍ରିୟ୍ ଡୋମ୍ ମେଣ୍ଡେ ନାନ୍ନା ଲୋନ୍ ଆତାନ୍.

Orthography

ପର୍(ଧନୀ)Sounds

Shorten Vowels:-ଡଲ୍ ପର୍ :- ଆ(a)କାଲ୍- stone ପାଲ୍ -teeth

-ଇର୍ମା ଉ-ଉନ୍ - drink ଏ(କେତାନ୍- said) ଅ(o)(ଅଞ୍-(bank of the river) ଅଣ୍ଡ- one

lengthen Vowels :-ଆ,(aa)କାଲ୍ -leg ପାଲ୍ -milk ଇ-ଇମ୍ -give,ଉ-ଉମ୍ - wipe away ଏ,(କେତାନ୍-I will say ଓ(O)ଓଡା- boat ଓଖାର୍- salt

Consonants:-ମଦଲ୍ ପର୍:- ଷ୍ଟିର୍ ପର୍ (ମୁଖ୍ୟଧନି)କ ଗ ଡ ଚ ଜ ଞ ଟ ଡ ଶ ଡ ଦ ନ ପ ବ ମ

ମୁଦୁର୍ ପର୍ :-ର ଖ ଶ ସ ଷ ଯ ଲ

ଲିଙ୍- ପୁଲିଙ୍-ଷ୍ଟୀ ଲିଙ୍/ (Gender- Masculine-Feminine)

ଦାଦାଲ୍-ନାନୋ (ୟାକ୍ କା)/ତାମ୍ମୁର୍-ଏଲାତ୍/ମୁର୍ ପାଲ୍-ମୁତେ/ମାର୍-ମାୟାତ୍/ମାମା-ପୟେ/କାକା-କୁସି(ଚିକା ଯାଞ୍ ଖା)/ପେପି-ପେଡି
 ବେନ୍-ବେଦ୍/ବେନୋନ୍-ବେଦିନ୍/ବେନୋଙ୍-ବେଦିଙ୍

ପୁରୁଷ- Person Number Gender Agreement

Num ber	First Person(Inclusi ve)	Exclusive	Second Person	Third Person
------------	--------------------------------	-----------	---------------	--------------

Singular/ Plural	ନାମ୍ / ନାମ୍ I/We	ମାନ୍	ନିମ୍/ ମୀର୍ You/You	ଉଣ୍,ଆଦ୍/ଉର୍(ଓନ୍/ଓର୍)(ଇଣ୍,ଇଦ୍,ଇର୍) He,She,It/They
Singular/ Plural	ନାମ୍(ନାମ୍)/ମା ନାମ୍ My/Our	ମାମ୍	ନାମ୍/ନାମ୍(ନାମ୍,ନାମ୍) Yours/Ours	ଉନାଦ୍,ଆଦିନାଦ୍(ଦାନାଦ୍)/ଉରାଦ୍(ଓନାଦ୍ ଦ୍)ଆଦିନାଦ୍(ଇନାଦ୍,ଇଦିନାଦ୍ His, Her/Theirs
Singular/ Plural	ନାମ୍/ନାମ୍ Me/Us	ମାମ୍	ନାମ୍/ନାମ୍ You/You	ଉନ୍ କିମ୍,ଆଦିକ୍/ଉର୍ କିମ୍(ଓର୍ କିମ୍),ଆଦିକ୍ Him, Her/Them(ଇନ୍ କିମ୍,ଇଦିକ୍,ଇଦିକ୍,ଇର୍ କିମ୍)

Reflective Pronouns:-ତାନ୍ ,ଦାନ୍, ତାମ୍

Nouns:-

suffix:-“aal” (ଆଲ)-It occurs with Masculine nouns(names)

ମାମାଲ୍, ବାବାଲ୍, ଛାତ୍ରାଲ୍, ମୁତ୍ ପାଲ୍(ମୁତାଲ୍), ପେକାଲ୍, ଦାଦାଲ୍, କାକାଲ୍ ଆଣ୍ଡାଲ୍, ବୀମାଲ୍, ଦେସାଲ୍

suffix:-“aal” (ଆଲ)-It occurs with Descriptive Masculine nouns

କୁମାଲ୍, ଡେଜାଲ୍, କୁଟାଲ୍, କାନାଲ୍ ସୀରାଲ୍(ଗୁଡ଼ିଆନ୍), ସେଞ୍ ଟାଲ୍, ବାୟ୍ ରାଲ୍ , ମୂକାଲ୍, ବାୟାଲ୍

suffix:-“aad” (ଆଡ୍)-It occurs with Feminine nouns

ମାୟାଡ୍, କଡ୍ ଯାଡ୍, ଏଲାଡ୍ , ପିକିଡ୍, କୋକୋଡ୍, ଲେୟ୍ ଦାଡ୍

Time nouns occur in Time Phrase:-ଦିନାମ୍(ରୋଜ୍)ଝାରାମ୍, ନେଲ୍(ଲେଞ୍)ଏଣ୍(ସାନ୍ ସ୍ରାମ୍)

Nouns are inflected for Case and Numbers:-

ବଚନ(ସଂଖ୍ୟା ବଢ଼ାଏ)

ଏକବଚନ(singular numbers)	ବହୁବଚନ(plural endings)
ଝେର୍ କ୍, ଗିସିଡ୍, ମାର୍ ଡୁଡ୍	ଝେର୍ କି, ଗିସିଡ୍, ମାକ୍ , ଡୁଡ୍
ପେଡ୍ରେମ୍ (ପେଣ୍ଡ୍), ନୁୟ୍ , କେଲ୍, ଲୋମ୍, ବୟ୍	ପେଡ୍ରେକ୍ (ପେଣ୍ଡ୍ କ୍), ନୁୟ୍ କ୍, କେଲ୍ କ୍ ଲୋମ୍ କ୍, ବୟ୍ କ୍
କୟ୍ ମ୍, କୀମ୍	କୟ୍ ମୁର୍, କୀମୁର୍
ଆର୍,	ଆର୍ ଇ

ପେକାଲ୍, ପିକି	ପେକର୍ ପିକର୍(ପିକିଡ଼)
ରୁପାୟ ଖେର୍ କାଡ଼,	ରୁପ୍ ଯା ଖେର୍ କା
ନୁଲି, ଖୀସ୍, ପାଦ୍	ନୁଲେ, ଖୀସି, ପାଦି

Accusative Marker(କିଙ୍କ):- I beat Desal –ନାନା ଉନ୍ କିଙ୍କ ରେକ୍ ତାନ୍(ଖାଡ଼୍ ସ୍ ତାନ୍)

Instrumental Marker(ଦେ,ତେ,ଟୋଣ୍ଡେ,ସାଙ୍ଗେ)- କାୟ୍ ଦେ ,ଜୀଖା ତେ ,ଉନ୍ ସାଙ୍ଗେ ,ନା ଟୋଣ୍ଡେ

Locative marker(ନାଗା,ତାଗା)ଦାନାଗା, ଲୋତାଗା)

Possessive Marker(ଦା,ତା,ନାଦ୍,ନ୍)ଆର୍ ଦା,ଲୋତା,ଉନାଦ୍,ଉନ୍

Ablative Marker(କଞ୍ଜ,ନୁଞ୍ଜ,) ଆଗା ନୁଞ୍ଜ,କଞ୍ଜ,ତିଞ୍ଜ

Dative Marker(କିଙ୍କ,ଙ୍ଗ) ନାକିଙ୍ଗ,ଉନ୍ କିଙ୍କ

Time Adverbs:-ଇଞ୍ଜେ,ନାଙ୍ଗା,ଆସୁର୍,ଜେଲ୍,ଜାମ୍ ,ସିର୍ ପାବ୍

Space Adverbs:-ଏଡ଼ାମ୍,ଜୁୟ୍,ଦୂରାମ୍,ମୟ୍ ଗାରେ,ପରେ,ମାଡ଼୍ ଗ୍,ଆଦାମ୍,କୁୟ୍

Quality Adverbs:-ମଣ୍ଡ,ଗାଟିଙ୍ଗ,ନାଖାଙ୍ଗ,କୁଚୁଡ଼୍

Quantity Adverbs:-ନାଗେ,ଦୀବେଡ଼୍,କେନା,ସୁମାୟ୍,ଚୁଡ଼ୁର୍,ସୁଦୁକ୍

Manner Adverbs:-ତିନାଙ୍ଗ,ସାରେତୋର୍ କାଲିୟ୍,ନାଲ୍ଲା,ଆସ୍ କେ,କାଡ଼୍ କ୍

Vocabulary:-

ସ୍ୱାର୍ଗୀତ୍ କାବୁଟୋର୍- angel /କାବୁଟୋର୍- messenger

ସାଣ୍ଡ୍ ତିରାତ୍ ଗୁରୁଜୀର୍- teacher's of Law

ମାତା ଓଡ଼ୁସାନାଦ୍- promise

ମାତା ତାସାନାଦ୍- covenant

ମାତା ତିରିୟାନାଦ୍- plan

ମାତା ଛଦାନାଦ୍- command

ମାତା କେତାନାଦ୍- tell /ଖେତାନାଦ୍- talking/

ତିରିୟାନାଦ୍- speaking, ବୁଜାୟ୍ କୀୟାନାଦ୍- explaining

ପ୍ରାତନା ଗୁଡ଼ିୟ୍- synagogue / ଚିରିଙ୍ଗା -church

ରୋମାନାଙ୍ଗ୍ ରୋଜ୍/ଦିନାମ୍- sabbath

ଗୁପାଲ୍- mountain ମେଟା- highest mountain

ବୁଦ୍- knowledge

ମେଲ୍ ତା ବୁଦ୍- wisdom

ଖେସୋଡ଼୍- parables

ମେଲ୍ ତା ଆସୀର୍ ଖାଦାମ୍- blessed/fortune/lucky

ଗୋଦାୟ୍- sea କୁୟେର୍- river

ବେଡ଼ିୟା ଖେସ୍/ଖେନେଲ୍, -glorious,

ମେଲ୍ ତା- great ନେଲୋର୍(ସାୟ୍)-good

ବେଡ଼ିୟା ଖେସ୍/ଖେନେଲ୍, -glorious,

ତଲିନ୍ ଡ୍ ପିଲ୍ଲା- First born

ଦୀର୍ମାୟ୍ ଡ୍ ନାରୁର୍- righteous ନେଲୋଟୋର୍- good people

ସାର୍ଗୀର୍ ସେକେ ତାପ୍ କ୍ ଖାସୁଲ୍- tax

ମେଲ୍ ତା- ସୁଗାଙ୍ଗ୍-ନୀତୀକ୍- Holy

କାରିୟାନୋର୍- disciples

ମୁନେର୍ ତଲ୍ କା ପୁସ୍ ତାମ୍- scroll

ନିୟାମ୍- r ules

ପାଞ୍ଚ୍ -meeting

ସାଞ୍ କାୟ୍- rich man

ପର୍ -up ସ୍ୱାର୍ଗୀମ୍- heaven ,ମାୟ୍- sky

ଓର୍ ପିକି- virgin

ତିକାତାରି ମାଲିକ୍ -owner

ନାୟ୍ -villages

ପାସ୍ କାନାଦ୍- hate

ଗାଡ଼ିୟ୍-ନାଟେ- city

ବେଡ଼ିୟା ଗୋଦାୟ୍- ocean

ମେଲ୍ ତା- great ନେଲୋର୍(ସାୟ୍)-good

ମେଲ୍ ତା ତୁଙ୍ଗାନାଦ୍- glory ମୁନେର୍ ମାୟ୍- elder son

ପାରାମେଶ୍ୱାୟ୍-ବେସ୍ତୁଡ଼୍- God/ Lord

ମେଲ୍ ତା ତୁଙ୍ଗାନାଦ୍- glory ପିୟା- bad ତିପାଲ୍- evil

କୀମ୍ - do ମାଡ଼ା -make ତୁଙ୍ଗା- do/make

